

nen om sjöskador, att tillse, det vakar upphuggas å tillfrusen is, m. m. — *Ss. F-stjenst.*

FJERDINGSVÄG, fjärdinningsväg, m. 5. En fjerdedels mil.

FJERNDEL, se *Fjerdedel.*

FJERMA, fjärrma, v. a. 1. (föga brukl.) Aflägsna. [Fjärma.]

FJERMARE, a. o. adv. kompar. (af *Fjerran*) Aflägsnare. *Närmare och f.* — *Fjermast*, superl.

FJERRAN, fjärrann, adv. Långt bort. *När och f. F. ifrån. Vare det f. ifrån mig!* bevara mig Gud derifrån! — Förekommer någon gång, dock mindre riktigt, brukadt som adjektiv, t. ex.: *Eu f. land.* [Fjerran.]

FJERRGLAS, n. 5. Se *Teleskop.*

FJERSING, fjärrsing, n. 2. Ett slags taggenig fisk, som finnes vid Skandinavians vestra kuster. *Trachinus Draco.* [Fjärsing.]

FJERT, fjärrt, m. 2. Väder, som bortgår ur kroppen genom bakändan. [Fjärrt.]

FJERTA, v. n. 1. Släppa väder genom bakändan. — *Fjertande*, n. 4. [Fjärta.]

FJESK, fjäsk, m. 2. En, som har den vanan att fjeska. — *S. n. 5. sing. Onödigt, vanligtvis tillgjord beställsamhet.* [Fjäsk.]

FJESKA, v. n. 4. 1) Gå till väga med onödig ifver och brådskia i en sak. — 2) Visa tillgjord beställsamhet för andra. — *Fjeskande*, n. 4. [Fjäska.]

Anm. Kommer af det gamla verbet *Fysa*, fösa, skynda på.

FJESKIG, **FJESKAKTIG**, a. 2. Som har den vanan att fjeska. — *Syn. Beställsam, Beskäftigt.* [Fjäskig.]

FJESKIGHET, **FJESKAKTIGHET**, f. 3. Egenskapen att vara fjeskig. — *Syn. Beställsamhet, Beskäftighet.* [Fjäsk —.]

FJESKIGT, adv. På ett fjeskigt sätt, med fjesk. — *Syn. Beställsamt, Beskäftigt.* [Fjäskigt.]

FJETTER, fjättr, m. 2. pl. *fjettrar.* (i fornspråket *Fjodur*) Fängselredskap, hvarmed en person fångslas till fötterna. *Fenrisulfsen sade, då Asarne visade honom f-n Gleipner och både honom försöka den: »Föga heder synes mig vara att hämta af att slita sönder ett så smalt band; men är det gjordt med list och svek, så kommer det aldrig på mina fötter.»* — Ordet brukas numera mest i plur. — *Syn. Se Boja.* [Fjätter.]

FJETTRA, v. a. 1. 1) Binda, fångsla med fjättrar. — 2) (fig.) Göra någon sig undergifven, kufva. — *Syn. Se Fångsla.* — *Fjettrande*, n. 4. o. *Fjettring*, f. 2. [Fjättra.]

FJOL. *I f.*, adverbialt uttryck, som betyder: i förra året.

Anm. Ordet heter egentligen *Fjor* och skrives så ännu af många, ehuru i uttalet l-ljudet gjort sig allmänt gällande. Har under tidens lopp blifvit förändradt ifrån det gamla svenska *fjord* eller *förar*, d. v. s. i förra året.

FJOLGAMMAL, a. 2. Som varit till, lefvat sedan i fjol.

FJOLL, n. 5. sing. Se *Fjolleri.*

FJOLLA, f. 1. Tanklös, dåraktig qvinna. — *Syn. Toka.*

FJOLLAS, v. d. 1. I ett sorglöst och glädtigt lynne hafva hvarjehanda narraktiga puts för sig eller tala tok. — *Syn. Tokas.*

FJOLLER, m. sing. (föga brukl.) Tanklös, dåraktig karl. — *Syn. Tok, Narr, Stolle, Tokstolle.*

FJOLLERI, n. 3. Fjollig handling, fjolligt puts; fjolligt yttrande. — *Syn. Tokeri, Tok, Fjollighet.*

FJOLLIG, a. 2. 1) (om person) a) Tanklös och dåraktig. — b) Rubbad till sina sinnen. — *Syn. Se Tokig.* — 2) (om sak) Som uttrycker, röjer, tillkännagifver fjollighet.

FJOLLIGHET, f. 3. 1) Egenskapen att vara fjollig. — 2) Se *Fjolleri.*

FJOLÄRET, fjöl-årätt, n. 5. sing. def. Förra året.

Anm. Ordet brukas allmänt, men är egentligen en pleonasm, såsom af Anm. under *Fjol* kan ses.

FJOR, se *Fjol.*

FJORD, m. 2. Norska ordet för det svenska *Fjärd* (bem. 1).

FJORTON, fjörtänn, grundtal. Fyra och tio tillsammans. *I dag f. dagar till. För f. dagar sedan.* (I piketspelet) *F. kungar, damer, o. s. v., fyra kungar, &c.*

FJORTONDE, ordningstal. Som är näst efter den trettonde.

FJORTONDEDEL eller (sammandr.) **FJORTONDEL**, m. 2. En del af ett helt, hvilket är deladt i fjorton lika stora delar.

FJORTONÄRIG, a. 2. 1) Fjorton år gammal. — 2) Som påstått eller påstår fjorton år.

FJOSKIG, fjåsskigg, a. 2. Ej rätt klok, något rubbad till sina sinnen. — *Syn. Se Fänig.*

FJOSKIGHET, f. 3. Klent förstånd, gränsande till sinnessvaghet. — *Syn. Se Fånighet.*

FJUGG, n. 5. Se *Fnugg.*

FJUN, n. 5. 1) Kort, fint, mjukt och krusigt hår på huden af fåglar. — 2) Se *Skägghjun.* — 3) Kort, fint och mjukt hår på vissa växter och växtdelar. — 4) (kollektivt) Samteliga fjunstrån på en kropp- eller växtdel.

FJUNIG, a. 2. Som har dun, försedd, beklädd med fjun.

FJUNIGHET, f. 3. Egenskapen att vara fjunig.

FJÄDER, fjädr, m. 2. pl. *fjädrar.* 1) Hvarje af de rörformiga, med hår på sidorna beklädda delar, som utgöra fåglarnes hudbetäckning. *En f. består af två delar: Röret och Fanet. Den del af röret på en fjäder, som är fäst i fågelns kropp, kallas spole; den öfriga delen, hvarvid fanet är fäst, kallas Skaft. Rycka f-drarna af en fågel. Fälla f-drarna,* säges om en fågel, då han förlorar dem och får andra i stället. *Få nya f-drar.* Bildar åtskilliga sammansättningar, såsom: Ving-, Stjert-, Täck-, Skulder-, Smällfjäder. — 2) Sådan del af en fågels betäckning, uttryckt och begagnad till hvarjehanda ändamål. *F-n på en klavecin, på en pil. F-drar på en hatt. Grannlåt af f-drar. Lätt som en f. Lägga en f. till märke i en bok.* (Fig. talesätt) *Prunka, pråla med lånta f-drar,* med andras tillhörigheter. Hit höra sammansättningarna *Struts-, Häger-, Påfågel-, fjäder,* m. fl. — 3) (i sing.; kollektivt) a) Samteliga fjädrarne och dunen på en fågels kropp. *Fågelungen har ännu icke fått f.* — b) Det afspritate fanet af fågel-, fjäder, jemte dun, som begagnas till stoppning i sängkläder. *F-n i en bolster.* — 4) Ett stycke väl härdadt, elasticitet stål (äfv. jern, koppar), som genom sin elasticitet åstadkommer tryckning på något föremål och derigenom frambringar rörelse. *F-n i ett ur. F-drarne på en vagn. Röras genom f-drar. Denna maskin går på f-drar.* (Talesätt) *Gå som på f-drar,* konstladt, tillgjordt. Ingår i en mängd sammansättningar, såsom: *Drif-, Tryck-, Slag-, Vagn-, Stålfjäder,* m. fl. — 5)